

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

14 אוגוסט 2011

ת"פ 8146-08 מ.י. פרקליטות מחוז
הדרום-אזרחי נ' אבו מחארב

21781/09

20035/09

21361/08

בפני כב' השופט אליהו ביתן**המאשימה: מדינת ישראל****נגד****הנאשם: אחמד אבו מחארב****נוכחים:**

ב"כ המאשימה, עו"ד יעל לוייה-פינק

הנאשם ובא-כוחו, עו"ד קובי סודרי

הכרעת דין**כללי**

1. בכתב האישום שהוגש נגד הנאשם נטען כי בתאריך 3.7.08 בסמוך לשעה 10:16 הוא נהג ברכב מסוג טויוטה קורולה מספר רישוי 5894109 (להלן: "הרכב") בכביש 358 מכיוון להב לכיוון שומריה והסיע בו ארבעה תושבי הרשות הפלסטינית ששהו בישראל שלא כחוק. שוטרים שסיירו במקום בשתי ניידות בעלות סימני זיהוי משטרתיים הבחינו ברכב והורו לו לעצור. הנאשם לא שעה לקריאת השוטרים והמשיך בנסיעתו. בשלב מסוים, הנאשם עצר את הרכב והשבח"ים שהיו בו יצאו ממנו ונמלטו. ניידת הגיעה לרכב ועצרה במקביל לו והשוטר שישב לצד הנהג הורה לנאשם להישאר במקום. הנאשם האיץ את הרכב ונמלט מהשוטרים והשוטרים רדפו אחריו. במהלך המרדף הנאשם נסע, במספר הזדמנויות, בצורה שסיכנה כלי רכב אחרים. בהמשך, הנאשם נכנס לישוב לקיה ונסע שם בפראות, כשהוא מסכן ילדים שהלכו על הכביש. הניידת נסעה בעקבותיו. בשלב מסוים הגיעה הניידת למקום בו היה מתוח מוט ברזל שלא איפשר לה לעבור והנאשם עבר ברכבו את המחסום וחמק מהשוטרים. הוא החנה את הרכב בחצר בית משפחת אבו מחארב, כיבה את המנוע, נעל את הרכב והלך. לאחר מכן ביקש מחברו שיסיעו לבאר שבע על מנת להתייצב בלשכת העבודה וליצור לעצמו אליבי, וכך היה. בהמשך היום, הגיע הנאשם לתחנת משטרת העיריות ואמר כי רכבו נלקח מביתו.

2. על רקע האמור, הואשם הנאשם בסיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, לפי [סעיף 2\)332](#) [לחוק העונשין](#) תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), חבלה בכוונה מחמירה, לפי [סעיף 329\(א\)2](#) לחוק העונשין, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי [סעיף 275](#) לחוק העונשין, הסעת שב"חים, לפי [סעיף 12\(א\)1\(ג\)1](#) [לחוק הכניסה לישראל](#) התשי"ב-1952 ומסירת הודעה כוזבת, לפי [סעיף 243](#) לחוק העונשין.
- בתום שמיעת הראיות הודיעה התביעה כי היא חוזרת בה מהאישום של מסירת הודעה כוזבת.
3. בבית המשפט הכחיש הנאשם את המיוחס לו וטען כי הרכב אמנם שייך לו - הוא רכש אותו מספר ימים לפני ה 3.7.08 וטרם רשם אותו על שמו - אולם בתאריך 2.7.08 בשעות הערב הוא מסר אותו לקרוב משפחתו - איברהים אבו מחרב, המתגורר בלקיה, שביקש אותו ממנו, ובזמן הרלוונטי הרכב לא היה ברשותו והוא לא נהג בו.
4. הנאשם הגיע לתחנת משטרת העיירות כשעה וחצי לאחר שהסתיים המרדף. הוא מסר את הודעתו הראשונה – ת/12, באותו יום בשעה 57:13. כבר בהודעה זו מסר (עמ' 3, מש' 46) כי ערב קודם, בן דודו איברהים אבומחרב ביקש ממנו את הרכב כדי לנסוע אתו לבאר שבע שם הוא מבצע עבודות שירות והוא נתן לו אותו, וכי בזמן האירוע הרכב לא היה ברשותו של הנאשם והוא לא נהג בו.
- בהודעה שמסר למחרת – ת/13, נשאל הנאשם כיצד ניתן לאתר את איברהים והשיב כי איברהים גר בלקיה בשכונה 6, במרחק של 150 מטר מביתו, ושניתן להגיע לביתו של איברהים ולבקש אותו.
5. הפרטים שהיו בידי המשטרה על איברהים – היותו עובד שירות באותה עת, כתובתו - שנמסרה ע"י הנאשם, והמקום בו חנה הרכב אחרי המרדף, שהיה ידוע לשוטרים – הספיקו לאיתורו של איברהים. אולם, המשטרה לא עשתה את הנחוץ כדי להגיע אליו ולחוקרו. היא לא בדקה עם הממונה על עבודות השירות אודותיו (עמ' 24 מש' 10) והנסיין הבודד לאתרו במקום מגוריו לא מוצה משום שלטענת החוקר אטון, תושבי המקום לא סייעו לו בכך.
6. איברהים אבו מחרב העיד במשפט, מטעם הנאשם. הוא אישר (עמ' 11 בדיון מיום 8.7.10) כי בערב שלפני היום בו הנאשם נעצר, הוא ביקש ממנו את הרכב כדי להגיע לבאר שבע לעבודת השירות שלו, והנאשם מסר לו את מפתחות הרכב והשאיר לו את הרכב. אך טען, כי בבוקר, הוא לא מצא את מפתחות הרכב ונסע לבאר שבע בדרך אחרת ולא השתמש ברכב.
7. התביעה מבססת את גרסתה על הראיות הבאות:

- הרכב, הוא הרכב שהיה מעורב באירועים המתוארים בכתב האישום;
- הנאשם הוא בעליו של הרכב;
- שני שוטרי הניידת שרדפו אחרי הרכב, זיהו את הנאשם כמי שנהג בו במהלך המרדף;
- בית משפחת אבו מחארב, לידו חנה הרכב אחרי המרדף, נמצא לא רחוק מבית הנאשם;
- בזמן הרלוונטי היה תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר על תנאי על הסעת שבחיים ועל כן היה לנאשם מניע לברוח מהשוטרים.

8. גרסת הנאשם במשטרה ובבית המשפט מעמידה על הפרק את האפשרות שאיברהים הוא זה שנהג ברכב בזמן המרדף.

על רקע גרסת הנאשם, כמתואר, הראיה העיקרית המסבכת אותו היא זיהויו על ידי השוטרים שהשתתפו במרדף, כמי שנהג ברכב. העובדה שהרכב אחריו התנהל המרדף שייך לנאשם, אינה מפלילה אותו, שכן, גרסתו היא שערב קודם הוא מסר אותו לאיברהים. מאותה סיבה, גם העובדה שלאחר המרדף הרכב חנה ליד ביתו של איברהים – הנמצא כ-150 מטר מביתו של הנאשם, אינה מפלילה את הנאשם דווקא. גם העובדה שבאותו זמן היה תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר על תנאי על הסעת שבחיים, אינה מפלילה אותו. ראשית, עצם הימצאות שבחיים ברכב, בלי קשר לשאלה אם לנהג יש מאסר על תנאי או לא, יכולה להסביר את הבריחה מהשוטרים. דבר יום ביומו הוא שאנשים המסיעים שבחיים מנסים להתחמק מהמשטרה, גם כשלא תלוי ועומד נגדם מאסר על תנאי. שנית, גם נגד איברהים היה תלוי באותה עת מאסר על תנאי על הסעת שבחיים (ראה נ/1).

בסופו של דבר, שאלת זיהוי הנאשם כנהג הרכב, היא שתכריע.

דיון והכרעה

1. בניידת שרדפה אחרי הרכב, היו שני שוטרים – עזריה דווידיאן ובר דרעי. דווידיאן נהג בניידת ודרעי ישב לצדו. כל אחד מהם מסר שזמן קצר לאחר שהרכב לא נענה לקריאתם לעצור, הוא נעצר על שול הכביש וירדו ממנו שבחיים ובאותו זמן הניידת הגיעה אליו ונעמדה במקביל לו. השוטר דרעי פתח את דלת הניידת כדי לרדת ממנה ועוד לפני שירד, נהג הרכב פתח בנסיעה מהירה ונמלט מהמקום. כל אחד מהשוטרים טען כי הוא לא הכיר את הנאשם קודם לאירוע וכי ההזדמנות היחידה בה ראה את נהג הרכב היתה בזמן שהניידת נעמדה במקביל לרכב.

בסביבות השעה 12:00, הנאשם הגיע לתחנת משטרת העיירות. השוטרים דווידיאן ודרעי טוענים כי מיד כשראו אותו בתחנה, זיהו אותו כמי שנהג ברכב בזמן האירוע. דווידיאן טען שהסימן העיקרי שעל פיו זיהה את הנאשם כנהג הרכב הוא כתם השיער הלבן בראשו (עמ' 3).

13 מש' 15) ודרעי טען כי זיהה אותו לפי כתם השיער הלבן שעל ראשו ולפי תווי פניו והזיפים שהיו על לחייו (עמ' 18 מש' 7).

בהתייחס לשלב בו ראה את נהג הרכב בזמן האירוע, אמר השוטר דווידיאן את הדברים הבאים:

"ברגע שעמדנו עם הניידת במקביל לרכב הטויוטה, הנהג הסתכל לעברנו ואז אני זיהיתי אותו". (עמ' 11 ש' 18)

"אני זיהיתי אותו בשלב שנעצרנו במקביל אליו, לפני שהשוטר שמצידי ירד מהניידת וכשדלתות הניידת היו סגורות". (עמ' 12 ש' 13)

"לשאלתך, יכולתי לראות ממקום מושבי על כסא הנהג בניידת, את ראשו של הנאשם, כולל את הצד הימני שלו. אני ישבתי ברכב גבוה יותר וגם אני עצמי גבוה – 193 ס"מ, וראיתי את הנאשם כפי שתיארתי". (עמ' 13 מש' 21)

השוטר דרעי תיאר את אותו שלב, כך (עמ' 16 מש' 7):

"הרכב שלנו נעצר במקביל אליה, כך שפניו של הנהג היו ממש בדלת לידי. המרחק בין שני הרכבים היה מטר – מטר וחצי, כך שניתן לראות פנים בבירור... הניידת שלנו לא חסמה את הטויוטה, אבל החלק הקדמי שלה נטה טיפה לעברה כדי להיות מוכנים לצורך, אם יתעורר. אני פתחתי את דלת הניידת. המרחק בין כלי הרכב לא איפשר פתיחת הדלת באופן מלא, אבל יכולתי לרדת מהרכב. אני לא ירדתי מהרכב. הספקתי להטות את רגלי ימינה לעבר היציאה מהרכב. באופן יחסי ומבחינת הכיוונים, גבי הופנה לעבר הנהג".

"...ברכב הטויוטה היו חלונות כהים..." (עמ' 18 ש' 13)

השוטר דווידיאן תיאר את נסיבות זיהוי הנאשם בתחנה, כך (עמ' 11 מש' 12):

"כעבור זמן קצר הגיע הנאשם לתחנה. אני הייתי באותו זמן ביומן התחנה וראיתי שהנאשם מגיע לתחנה והוא פנה אלינו ואמר "המשטרה לקחה לי את הרכב. מה קרה?". אני וגם השוטר שהיה איתי בניידת, שבאותה עת היה איתי ביומן, זיהינו מיד את הנאשם כמי שנהג ברכב הטויוטה הלבן והודענו לו שהוא עצור. הנאשם היה עם משקפי שמש כחולים, הוא היה לבוש בחולצה כחולה ויש לו "כתם" של שערות לבנות על ראשו, מצד שמאל".

"אני והשוטר בר, שהיה איתי בניידת, היינו ביומן התחנה בזמן שהנאשם הגיע לתחנה... אני זוכר שאני הייתי ביומן ומילאתי דוחות על השבחים ובדיוק הנאשם הגיע. מיד איך שראיתי את הנאשם, זיהיתי אותו... כשהנאשם נכנס לתחנה הוא הסתכל עלינו ואמר: "המשטרה לקחה לי את הרכב, מה קרה?"

באותו שלב הודענו לו שהוא עצור". (עמ' 13 מש' 5)

השוטר דרעי תיאר את זיהוי הנאשם בתחנת המשטרה, כך (עמ' 17 מש' 10):

"הנאשם הגיע לתחנה בדיוק בזמן שאני רשמתי דו"ח תפיסה וסימון של הרכב, זה ת/9. ישבתי בחדר הסיור וכתבתי את הדו"ח. אני לא יודע בוודאות איפה היה דווידיאן באותה עת, אם איתי או במקום אחר. יצאתי מהחדר ליומן כי אמרו לנו שמישהו הגיע לקחת את

הרכב שהבאנו עכשיו. אינני זוכר מי אמר זאת. הדברים נאמרו לנו בעל פה ולא טלפוני. כשאתה שואל אותי מדוע אני מדבר בלשון רבים, אני אומר שאולי אמרו לשוטר עזריה, שהיה בחוץ והוא אמר לי "בוא, תראה"... אני יצאתי לזהות מי הבחור שהגיע ודורש את הרכב ושהגיע עם מפתח, ולא על מנת לזהות אם זה הנהג של הרכב או לא. אינני יכול להגיד בדיוק מה אמר לי עזריה. באופן כללי הדברים היו: "הגיע אדם שאומר שהרכב שלי". אינני יכול לומר שעזריה לא אמר לי שהנה הגיע הבחור שברח לנו. אמרתי שהייתי עסוק בכתיבת דוחות ואינני זוכר את הדברים המדויקים שנאמרו לי.. יצאתי וראיתי את הנאשם, שטען שהרכב שלו ודרש אותו.. כשיצאתי ליומן זיהיתי את הנאשם. זיהיתי את פרצופו. בסך הכל לא עבר הרבה זמן מאז שראיתי אותו לראשונה ועד לרגע שהגיע לתחנה לדרוש את הרכב. ואז החלטתי לעצור אותו... מה שכן זיהיתי את כתם של השיער הלבן שעל ראשו ואת תווי הפנים שלו. את עצמות הלחיים שלו ואת הזיפים. אני לא זוכר באיזה חולצה היה הנאשם לבוש בזמן שהגיע לתחנה, אני זוכר שהוא החליף בגדים.... תווי הפנים של הנאשם והכתם על השיער, מתאימים לאלו של נהג הטויוטה".

2. הנאשם טען (עמ' 32 מש' 1) כי כשהגיע לתחנת העיירות, פנה ליומנאי ואמר לו שהוא מלקיה ושגררו את רכבו והוא בא לברר מה קרה. היומנאי אמר לו לשבת ולהמתין והוא נשאר באזור היומן. כעבור כרבע שעה הגיע השוטר דווידיאן ושאל "מי הבחור שהגיע לקחת את הרכב שלי". הנאשם קם והציג את עצמו ואף שאל לשלמו של השוטר – אותו הוא מכיר מהתקופה שביצע עבודות שירות בתחנת העיירות – השוטר אמר לו להמתין וכעבור כמה דקות חזר עם שוטר נוסף והם שאלו אותו אם הרכב שלו וכשהשיב בחיוב השוטר דווידיאן אמר לשוטר האחר לשים לו אזיקים על הידיים ולקחו אותו לחקירה.

3. השוטר אחמד אלאטראש העיד (עמ' 8 מש' 8), כי הוא ראה את הנאשם מגיע ליומן התחנה וכי באותו זמן השוטר דווידיאן לא היה בתחנה. היומנאי הזעיק אותו להיכנס לתחנה והוא הגיע אליה כעבור כ- 10 דקות.

4. לאחר בחינת גרסאות המעורבים, באתי למסקנה שלא יהיה זה בטוח לסמוך על זיהוי השוטרים דווידיאן ודרעי את הנאשם כמי שנהג ברכב בזמן המרדף:

- לנאשם קבוצת שערות לבנות על ראשו, מצד ימין, היוצרות מעין "כתם" לבן.

שני השוטרים העידו כי קודם לאירוע לא הכירו את הנאשם וכי במהלך האירוע ראו אותו למספר שניות בלבד, כשהניידת עמדה במקביל לרכב. (דווידיאן עמ' 11 ש' 21 ועמ' 12 ש' 12. דרעי עמ' 16 ש' 17-18).

השוטר דרעי, שישב לצד נהג הניידת והיה קרוב יותר לרכב, העיד (עמ' 16), כי הניידת נעמדה במקביל לרכב, קרוב אליו עד כדי כך שלא ניתן היה לפתוח את דלת הניידת במלואה, ובאופן שהחלק הקדמי שלה פנה לעבר הרכב והוא עצמו היה

באותו זמן בגבו לנהג הרכב. מתיאור זה ניתן ללמוד שהניידת עמדה מעט קדימה מהרכב ולא במצב של חלון מול חלון. השוטר דרעי ציין עוד, כי חלונות הרכב היו כהים ושיכול להיות שבשל כך הוא לא הבחין בצבע חולצת הנהג. (עמ' 18 ש' 13).

בנסיבות המתוארות – כשהשוטר דרעי נמצא בניידת העומדת מעט קדימה מהרכב וגבו מופנה לעבר נהג הרכב וכשחלונות הרכב כהים באופן שהוא מתקשה להבחין בצבע חולצת הנהג, וכשהכתם בשיער הנאשם נמצא בצד הימני של ראשו, וכשנהג הרכב נסע מהמקום במהירות עוד לפני שהשוטר הספיק לרדת מהניידת – יש להתייחס בזהירות לטענתו שהבחין בכתם השיער הלבן בראשו של נהג הרכב, בתווי פניו ובזיפי זקנו, באופן שאיפשר לו מאוחר יותר לזהות בוודאות את הנאשם כנהג הרכב.

בנסיבות האמורות קשה עוד יותר להסתמך על דברי השוטר דווידיאן - שישב כל העת במושב הנהג, כשהניידת עומדת כשהחלון הימני שלה נמצא קדימה מחלון נהג הרכב וכשחלונות הרכב כהים ובינו לבין נהג הרכב נמצא השוטר דרעי – שראה את כתם השיער הלבן בצד הימני של ראש נהג הרכב וזיהה על פיו את הנאשם כמי שנהג ברכב.

בהקשר זה יש לציין שהשוטר דווידיאן העיד בבית המשפט (עמ' 11 מש' 16) שכתם השיער הלבן נמצא בצד השמאלי של ראש הנאשם וכשהוא הועמד על כך בחקירתו הנגדית (עמ' 13 מש' 15), תירץ זאת בכך שכשעומדים מול אדם אז החלק הימני שלו נמצא בצד השמאלי של זה שעומד מולו.

לכך יש להוסיף את התיאור המפורט שמסר השוטר דווידיאן בעדותו בבית המשפט, על נסיבות זיהוי הנאשם בתחנת המשטרה, לפיו הוא והשוטר דרעי היו ביחד ביומן התחנה בעת שהנאשם הגיע והם ראו אותו ומיד זיהו אותו, שהסתבר – מעדויות השוטרים דרעי ואלאטראש, העולות בקנה אחד עם גרסת הנאשם - כבלתי נכון לחלוטין.

העובדה שהשוטר דווידיאן זכר השתלשלות עניינים מסוימת, שאינה תואמת את המציאות (עמ' 13 מש' 4 ואילך), האמין בה, וכשהוצע לו התיאור שהתרחש בפועל (עמ' 13 ש' 14), הוא שלל אותו, משליכה לא רק על העניין הנקודתי בו הסתבר שהתיאור שמסר איננו נכון, אלא על עדותו בכלל.

- מיד בתום האירוע ועוד טרם הגעת השוטרים דווידיאן ודרעי לתחנה, הם רשמו דו"ח פעולה על האירוע – ת/5. (השוטר דרעי העיד (עמ' 17 ש' 4) כי הוא הקליד את הדו"ח בניידת, במהלך הנסיעה מלקיה לתחנת העיירות, והשוטר דווידיאן העיד (עמ' 12 27) כי השוטר דרעי הקליד את הדו"ח בלקיה, בזמן שהם המתינו להגעת הגרר וכי הוא (דווידיאן) הוסיף לדו"ח דברים מסוימים ("ואפשר להגיד שהדו"ח

הוא של שנינו"). הם לא הזכירו בו, במילה, את הטענה שהם ראו את נהג הרכב ובפרט לא ציינו דבר על כתם השיער הלבן שלו, על דמותו ועל מראהו. קשה לקבל שבדו"ח פעולה המתאר את השתלשלות העניינים ואת פעולות השוטרים באירוע, יושמט פרט זיהוי כה חשוב הידוע לשוטרים, הנוגע לאדם החשוד בעבירה חמורה, שנמלט ושיש להניח שהמשטרה תיזכר לאיתורו. לא היה בפי השוטרים הסבר מניח את הדעת לחוסר האמור.

• רק לאחר שהנאשם הגיע לתחנת המשטרה והשוטרים דוידיאן ודרעי ראו אותו ועצרו אותו, השוטר דוידיאן רשם דו"ח פעולה (ת/6) בו הזכיר את "השיער הלבן". וכך הוא רשם בדו"ח:

"במהלך רישום הדוחות של אירוע 28 מתאריך 3.7.08 הגיע לתחנת עיירות אדם בשם אבו מחארב אחמד סולימאן ואמר שהיום המשטרה לקחה לו את הרכב מהבית. אני ושותפי לניידת בר דרעי זיהינו את האדם כנהג הרכב לפי כתם של שיער לבן על הראש...".

אין בדו"ח איזכור לתווי פנים, ללבוש או לזיפים, שעל פיהם זוהה הנאשם כנטען באמרות מאוחרות של השוטרים (ת/3 משי' 25 ות/7 משי' 9).

השוטר דרעי רשם ביום 3.7.08 שעה 12:05, דו"ח, שהתקבל וסומן ת/10 שזהו תוכנו:

"לציין כי כאשר עצרנו במקביל לרכב בשלב של הפריקה של השבחיים, הבחנתי בנהג שהיה חבוש משקפי שמש שחורות עם עדשה כסופה, זיפים על הפנים, שיער קצוץ וכתם לבן בראשו (כנראה כתם לידה). הנהג לבש חולצה שחורה".

אין בדו"ח הסבר מה הביא את השוטר דרעי לכתוב את הדברים במנותק מתיאור השתלשלות העניינים. וגם התביעה לא הבהירה את נסיבות כתיבת הדו"ח ואת תיזמונו ביחס להגעת הנאשם לתחנה.

השוטר דרעי העיד (עמ' 17 משי' 10) כי בזמן שכתב את ת/9, הודיעו לו על הגעת אדם המציג את עצמו כבעל הרכב, והוא יצא מחדרו וניגש ליומן התחנה. ת/9 נכתב לפני ת/10. מכאן שת/10, כמו ת/6, נכתב רק לאחר הגעת הנאשם לתחנה ולאחר שהשוטרים דוידיאן ודרעי ראו אותו ושמעו שהוא בעל הרכב.

כאשר פלוני אינו מכיר את אלמוני והוא מזהה אותו כמי שנהג ברכב שביצע עבירה ולאחר מכן מסתבר כי הרכב שייך לאלמוני, הרי שהנתון על הבעלות ברכב, מחזק את הזיהוי. אולם, כאשר הזיהוי של אלמוני כמי שנהג ברכב נעשה רק לאחר שנודע לפלוני שאלמוני הוא בעל הרכב, הרי שהנתון על הבעלות ברכב מחליש את הזיהוי, במובן זה שהוא מעלה חשש שמא הוא השפיע על המזהה ועל הזיהוי.

בנסיבות ענייננו, אין לייחס לדוחות ת/6 ו-ת/10 משמעות לעניין זיהוי הנאשם כנהג הרכב.

• השוטר דרעי ציין בעדותו כי הבחין שהבגדים שלבש הנאשם בהגיעו לתחנת המשטרה אינם אותם בגדים שנהג הרכב לבוש בזמן האירוע. הוא אמר: "אני לא זוכר באיזה חולצה היה הנאשם לבוש בזמן שהגיע לתחנה. **אני זוכר שהוא החליף בגדים**" (עמ' 18 ש' 12). לעומתו, השוטר דווידיאן העיד (ת/3 מש' 8) כי בזמן האירוע נהג הרכב לבוש חולצה כחולה וכי כשהנאשם הגיע לתחנת המשטרה, הוא היה לבוש בחולצה כחולה (עמ' 11 ש' 16).
עדויות השוטרים בנקודה זו, אינן ניתנות ליישוב ומוסיפות לספקות המתעוררים בשאלת זיהוי הנאשם כנהג הרכב בזמן האירוע.

5. יש לקחת בחשבון שהשוטרים לא זיהו את הנאשם מתוך קבוצת אנשים, בהליך שחייב אותם לבחור בין חלופות, כמקובל במסדרי זיהוי; שהפרטים המדויקים של מעמד הזיהוי לוטים בערפל והגרסאות עליהם שונות וסותרות; ושלא ניתן לקבוע שזיהוי הנאשם ע"י השוטרים היה "ספונטני".

עוד יש לקחת בחשבון, שלהבדיל ממסדר זיהוי בו כל מזהה עומד למבחן הזיהוי לבדו, כאן היו שני השוטרים יחד ואין לדעת כיצד השפיעו – במודע או שלא – האחד על זכרונו של האחר. השוטר דרעי מסר (ת/7 ש' 36) "... וזאת למרות שזיהיתי אותו ומעצר ביצעתי על פי זיהוי שלי ושל השוטר השני".

השוטר דווידיאן הוזעק לתחנה לראות אדם שהגיע וטען שהוא הבעלים של הרכב, והשוטר דרעי נקרא מחדרו, בין היתר על ידי השוטר דווידיאן (עמ' 17 ש' 16, 20) שאמר לו, במלים כאלה או אחרות, "בוא תראה, הגיע אדם שאומר שהרכב שלי". השוטר דרעי לא שלל את האפשרות שהשוטר דווידיאן אמר לו "בוא תראה, הנה הגיע הבחור שברח לנו" (עמ' 17 ש' 16, 28). מכל מקום, השוטר דווידיאן לא מצא לנכון לעצור את הנאשם מיד כשראה אותו בתחנת המשטרה, על יסוד הזיהוי שלו אותו כנהג הרכב וקרא לשוטר דרעי. ואין אנו יודעים מה הוא אמר לשוטר דרעי עובר להגעתם יחד אל הנאשם.

סביר להניח שכל אחד מהשוטרים חשב, עוד לפני שראה את הנאשם, שיתכן שהאדם שהגיע לתחנה כמתואר, והם נקראו כדי לראותו, הוא זה שנהג ברכב. ועוד סביר להניח, שהיה בתודעתם הנתון שבלא מעט מקרים בהם מבוצעות עבירות ברכב, מגיע בעל הרכב – שביצע את העבירות – למשטרה וטוען שרכבו נגנב ממנו.
יש בכוחן של הנסיבות המתוארות להשפיע על הזכרון, לשבשו ולנתבו לכיוון מסוים.

6. מנגד, אינני מקבל את טענת ההגנה כי זיהויו של הנאשם כנהג הרכב נשלל על ידי עדים אובייקטיביים, הם השבחי"ם שנעצרו באירוע. ארבעת השבחי"ם הכחישו שנסעו ברכב וטענו כי נסעו ברכב אחר – טויוטה בצבע ירוק. אם דוחים את טענתם זו וקובעים שהם נסעו ברכב, המסקנה היא שהם משקרים, על כל המשתמע מכך לעניין האובייקטיביות הנטענת

- שלהם. ואם מקבלים את גרסתם, ממילא אין משמעות לטענתם כי הנהג שהסיע אותם – ברכב הירוק, הוא לא הנאשם.
7. גם טענת ההגנה כי התנהגות נהג הרכב במהלך האירוע אינה מתאימה הגיונית להתנהגות אפשרית של הנאשם, וממילא תומכת בטענתו שלא הוא שנהג ברכב, אינה מתקבלת על ידי. עובדה היא שמי שנהג ברכב הסיע שבחיים ועובדה היא שהוא נהג כפי שנהג - דהיינו, שלמרות שנראה שהוא יכל לראות את ניידות המשטרה ולפנות לאחור לפני שהגיע אליהן, הוא התקרב אליהן ועקף אותן ולאחר מכן עצר להוריד את השבחיים כשהן אחרי. מבחינה זו, אין הבדל בין הנאשם לאחרים.
8. כך גם אינני מקבל את הטענה שהאישור שהציג הנאשם על הימצאותו בלשכת התעסוקה בבאר שבע בשעה 11:19, משמש לו כאליבי שהוכח. האירוע התחיל בשעה 10:15 בקירוב, נמשך לכל היותר מחצית השעה והסתיים בלקיה. בנסיבות אלה, גם אם הנאשם הוא שנהג ברכב, הוא יכל להגיע, לאחר המרדף, מלקיה לבאר שבע – כ 20 דקות נסיעה, ללא קושי.
9. באשר לטענת הנאשם כי הגעתו לתחנת המשטרה זמן קצר אחרי האירוע מלמדת שהוא פעל בתמימות ודוחה את האפשרות שהוא היה מעורב באירוע, יש לומר, כי הדברים יכולים להתפרש לשני הכיוונים. מחד, אכן, הכנסת ראש הנאשם ללוע הארי, זמן קצר אחרי האירוע, יכולה ללמד על כך שהוא לא קשור לאירוע, מאידך, מסקנה אפשרית זו, כשלעצמה, יכולה להסביר מדוע אדם שהיה מעורב באירוע, ינהג באופן זה.
10. אני מקבל את טענת הנאשם כי המשטרה חדלה בכך שנמנעה מבדיקת טענתו שבזמן הרלוונטי הרכב היה ברשותו של איברהים אבו מחרב, ושיש בכך פגיעה מסוימת בהגנתו.
11. סוף דבר, בנסיבות הכוללות, נותר בלבי ספק ממשי בנוגע לזיהוי הנאשם כנהג הרכב בזמן האירוע.
- זיהוי של הנאשם על ידי השוטרים דווידיאן ודרעי כנהג הרכב, הוא בבחינת אבן הראשה של קשת הראיות שהציגה התביעה. בלעדיו, לא יוכל המבנה הראייתי של התביעה לעמוד. משקיים ספק בזיהוי הנאשם, כאמור, אין די בראיות האחרות – שהן משניות והובאו אך לתמיכה בראיית הזיהוי, שהיא העיקרית - כדי לקבוע שהנאשם הוא שנהג ברכב בזמן האירוע. ממילא יש לזכותו, מחמת הספק, מהעבירות שיוחסו לו, שכולן תלויות בנהיגת הרכב.

אני מזכה אפוא את הנאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה והודעה היום י"ד אב תשע"א, 14/08/2011 במעמד הנוכחים.

אליהו ביתן 8146/08-54678313

אליהו ביתן, שופט